

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 4-1- 2021
Αριθμ. Πρωτ.: 1521/349097

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Ενίσχυση των βαμβakoπαραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας»

ΣΧΕΤ: **1.Η Ερώτηση 2508/09-12-2020**
2.Η Ερώτηση 2537/09-12-2020
3.Η ΠΑΒ 786/09-12-2020
4.Η ΠΑΒ 849/16-12-2020

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Τσαβδαρίδης, Δ. Σταμενίτης, Α. Αβδελάς, Γ. Καρασμάνης και Β. Βασιλειάδης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Διαχρονικά το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας την συμβολή της βαμβakoκαλλιέργειας στην οικονομία της χώρας, αποτύπωσε την βούληση του με σαφήνεια σε όλες τις διαπραγματεύσεις για τις άμεσες ενισχύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, το βαμβάκι ήταν και εξακολουθεί να είναι, ένα από τα υψηλότερα στηριζόμενα προϊόντα της Κ.Γ.Π.

Μετά την μεταρρύθμιση του 2003 και την πλήρη αποσύνδεση όλων των προϊόντων από την παραγωγή, το βαμβάκι παρέμεινε στα συνδεδεμένα προϊόντα, εξ αιτίας των δεσμεύσεων που απορρέουν από το πρωτόκολλο ένταξης του στο κοινοτικό καθεστώς των επιδοτήσεων (πρωτόκολλο 4) αλλά και της θέλησης της ελληνικής κυβέρνησης να προστατεύσει την καλλιέργεια του.

Σε εφαρμογή του βασικού Κανονισμού 1307/13 και των Κανονισμών 639, 640 και 641/2014, η ειδική (συνδεδεμένη) ενίσχυση που χορηγείται στο βαμβάκι, ανέρχεται σε 749,38 €/εκτάριο για βασική έκταση 250.000 εκταρίων μέχρι και το έτος εσοδείας 2021. Σε περίπτωση υπέρβασης της έκτασης αναφοράς η ενίσχυση μειώνεται αναλογικά. Επιπλέον χορηγείται ενίσχυση 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων.

Σε ότι αφορά την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύμφωνα με την πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής. Επιτροπής για τα Στρατηγικά Σχέδια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής που κατατέθηκε τον Ιούνιο του 2018, είχε προταθεί η μείωση του προϋπολογισμού της. Στο πλαίσιο αυτό, η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι θα υφίστατο μείωση περίπου κατά 3,6%. Πιο αναλυτικά, οι υφιστάμενοι πόροι για την ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι από το ποσό των 187,3 εκ. €/έτος, θα μειώνονταν στο ποσό των 180,5 εκ. €/έτος για την περίοδο 2021-2027, σύμφωνα με την πρόταση της Ε. Επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων που ακολούθησαν, πάγια και σταθερή θέση της Ελλάδας αποτέλεσε όχι μόνο η διατήρηση του προϋπολογισμού της ΚΓΠ τουλάχιστον στα τρέχοντα επίπεδα αλλά και η αύξηση των πόρων, προκειμένου να ανταποκριθούν οι ευρωπαίοι γεωργοί στις αυξημένες φιλοδοξίες της νέας ΚΓΠ για το περιβάλλον και το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διαπραγμάτευση του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της ΕΕ, επετεύχθη αύξηση του προϋπολογισμού για την ΚΑΠ, σε σχέση με την αρχική πρόταση της Ε. Επιτροπής. Ως εκ τούτου, τόσο για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 όσο και τη νέα περίοδο 2023-2027, η χρηματοδοτική κατανομή για την ειδική ενίσχυση στο βαμβάκι ανέρχεται περίπου στο ποσό των 183,9 εκ. €/έτος και διατηρείται ως έχει η ενίσχυση των 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων.

Όσον αφορά την τιμή πώλησης συσπόρου βαμβακιού σε επίπεδο χώρας για το έτος 2020, είναι περίπου 0,41€/κιλό με μικρές διακυμάνσεις προς τα πάνω ή προς τα κάτω, με εξαίρεση τις περιοχές που έχουν πληγεί από τον μεσογειακό κυκλώνα "Ιανό", και στις οποίες η ποιότητα του βαμβακιού είναι σαφώς υποβαθμισμένη με αποτέλεσμα και η τιμή πώλησής του να είναι αρκετά χαμηλότερη από το μέσο όρο. Η φετινή τιμή είναι ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με αυτή της προηγούμενης περιόδου που ήταν 0,44€/κιλό. Αξίζει να σημειωθεί όμως ότι οι μειωμένες τιμές βαμβακιού αποτελούν παγκόσμιο φαινόμενο και σχετίζονται και με τη μείωση της κατανάλωσης. Αυτό αποτυπώνεται και στις εξαγωγές για την εμπορική περίοδο 2020/21 που παρουσιάζουν μεγάλη μείωση της τάξης των 40.000 tn σε σχέση με την προηγούμενη εμπορική περίοδο, ενώ και οι στρεμματικές αποδόσεις είναι μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Σημειώνεται ότι η πώληση του συσπόρου βάμβακος, γίνεται σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 ΥΑ (Β' 430) όπως έχει τροποποιηθεί (μεταξύ άλλων και με την αριθμ.1602/139488/12-6-2019 ΥΑ), με συμβάσεις αγοραπωλησίας, με ευθύνη των εκκοκκιστικών επιχειρήσεων και των παραγωγών. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ως φορέας ελέγχου, έχει ενημερώσει ότι από την έναρξη της εκκοκκιστικής περιόδου (Οκτώβριος 2020) μέχρι σήμερα δεν έχουν κοινοποιηθεί καταγγελίες για την μη εφαρμογή του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου. Ομοίως, δεν έχει υπάρξει έως σήμερα καταγγελία, περί μη ανάρτησης σε εμφανές σημείο στην πρόσοψη των εκκοκκιστηρίων της ισχύουσας διεθνούς τιμής βάμβακος σύμφωνα με την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση.

Σχετικά με τις ζημιές που προξενήθηκαν, κυρίως από πλημμύρες-ανεμοθύελλα και βροχόπτωσης, στις 18 Σεπτεμβρίου του 2020 από τον μεσογειακό κυκλώνα "Ιανό", σε διάφορες περιοχές όπου συγκεντρώνονται οι βαμβακοκαλλιέργειες, όπως Θεσσαλία και Φθιώτιδα, αναφέρεται ότι διενεργήθηκαν από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες των Υποκαταστημάτων ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας και Λαμίας, οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν συνολικά για όλες τις πληγείσες καλλιέργειες (συμπεριλαμβάνονται και οι βαμβακοκαλλιέργειες) 331 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 19.168 δηλώσεις ζημιάς. Για τις παραπάνω ζημιές διενεργήθηκαν εξατομικευμένες εκτιμήσεις οι οποίες και ολοκληρώθηκαν.

Κατόπιν των ανωτέρω, κατετέθη τροπολογία στο ν. 4737/22/10/ 2020 (άρθρα 42,43 και 44) με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα άμεσης προτεραιότητας του ΕΛΓΑ, η οποία και ψηφίστηκε.

Ειδικότερα στην συγκεκριμένη τροπολογία, μεταξύ των άλλων, επιγραμματικά αναφέρονται τα κάτωθι :

- α) Ορίζεται κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας.
- β) Χορηγείται άμεσα προκαταβολή έναντι αποζημίωσης για τις ζημιές από τον Ιανό.
- γ) Απαλλάσσονται οι πληγέντες παραγωγοί από τα τέλη εκτίμησης κ.λπ.
- δ) Τέλος, για την άμεση ανταπόκριση των υπηρεσιών του ΕΛ.Γ.Α. στις ζημιές του Ιανού, είχε προβλεφθεί η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού καθώς και η

αύξηση των ωρών της υπερωριακής απασχόλησης. Επίσης, προβλέπεται η καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης στους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α

Κατόπιν τούτων, την Παρασκευή 30 Οκτωβρίου 2020, καταβλήθηκαν οι προκαταβολές έναντι αποζημίωσης στους πληγέντες παραγωγούς ύψους 26 εκ. ευρώ. Ειδικότερα, το ποσό προκαταβολής, συνολικού ύψους 24,5 εκατομμυρίων ευρώ, που αφορά την αποζημίωση του πληγέντος φυτικού κεφαλαίου, έχει οριστεί στα 100 ευρώ για το βαμβάκι, 110 για τον αραβόσιτο και 30 ευρώ για τη μηδική και για την αποζημίωση του ζωικού κεφαλαίου καταβλήθηκαν 1.400.000 ευρώ. Σε συνέχεια των προκαταβολών, στις 4-12-2020 καταβλήθηκαν αποζημιώσεις στις καλλιέργειες του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου ύψους 1.610.000 ευρώ, ενώ στις 22-12-2020 ο ΕΛ.Γ.Α. κατέβαλλε 15.000.000 ευρώ, περίπου, στους δικαιούχους παραγωγούς της χώρας (συμπεριλαμβάνονται και οι ζημιές από τον "Ιανό") και στις 30-12-2020 επιπλέον 5.000.000 ευρώ.

Επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α για πρώτη φορά, χρησιμοποίησαν μεθόδους τηλεπισκόπησης με δορυφορικές εικόνες και επιτόπιες γεωχωρικές επισημάνσεις των πληγείσων περιοχών και με μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων και γενναίας χρηματοδότησης, εκταμίευσαν άμεσα ένα σημαντικό ποσόν για την στήριξη των παραγωγών, καταβάλλοντας προκαταβολές αποζημιώσεων σε χρονικό διάστημα 18 ημερών από την ημερομηνία λήξης υποβολής δηλώσεων ζημίας.

Τέλος, αναφέρεται ότι η διαδικασία εξόφλησης των πληγέντων αγροτών, ανάμεσα τους και οι βαμβακοπαραγωγοί, αναμένεται να έχει πραγματοποιηθεί από τέλη Ιανουαρίου 2021 έως στις αρχές του μηνός Φεβρουαρίου του έτους 2021 δηλαδή η διαδικασία της αποζημίωσης θα ολοκληρωθεί εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της θεομηνίας.

Πλέον των ανωτέρω, και προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος του βαμβακιού, έχει συσταθεί από το έτος 2016, ομάδα εργασίας, η λειτουργία της οποίας συνεχίζεται και σήμερα μετά την τροποποίηση της υπ' αριθμ. 831/41538/28-3-2018 Απόφασης. Στην εν λόγω ομάδα συμμετέχουν εκπρόσωποι από την παραγωγική αλυσίδα του βαμβακιού (βαμβακοπαραγωγοί, εκκοκκιστές, κλωστοϋφαντουργοί, σποροπαραγωγικές επιχειρήσεις), καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες από διάφορες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ κλπ. Η ομάδα αυτή συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, και συζητούνται όλα τα προβλήματα του κλάδου.

Η εν λόγω ομάδα συνεδρίασε στις 19-11-2020 και μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν και οι επιπτώσεις του covid 19, καθώς και του "Ιανού" στον τομέα. Συγκεκριμένα ζητήθηκε από την Διεπαγγελματική Οργάνωση Βάμβακος (ΔΟΒ) η προσωρινή έκτακτη στήριξη των βαμβακοπαραγωγών ύψους 70€/στρ., ποσόν που ξεπερνά το σύνολο των κονδυλίων που έχουν διατεθεί από την ΕΕ για την στήριξη των πληγέντων από τον covid-19. Φάκελοι παρόμοιων αιτημάτων προς το Υπουργείο Οικονομικών και την Ε.Ε. ήδη έχουν κατατεθεί ωστόσο θα πρέπει να είναι σαφώς στοιχειοθετημένο ότι η όποια απώλεια αφορά αποκλειστικά σε αίτια που οφείλονται στην πανδημία και όχι σε απώλειες λόγω άλλων αιτιών όπως π.χ. του "Ιανού" που αφορούν σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και οι οποίες εντάσσονται στην αρμοδιότητα του ΕΛ.Γ.Α.

Τέλος, πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις

όροις διαπραγματεύσής τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Υπενθυμίζεται ότι, παρά το γεγονός ότι η χώρα μας είναι υποχρεωμένη εντός του 2021 να ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία την κοινοτική αυτή οδηγία, ο κ. Βορίδης έσπευσε να την ολοκληρώσει άμεσα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Λ. Τσαβδαρίδη
2. Βουλευτή κ. Δ. Σταμενίτη
3. Βουλευτή κ. Α. Αβδελά
4. Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη
5. Βουλευτή κ. Β. Βασιλειάδη